

Campus Obert

**CUESTIONES DE
ACTUALIDAD
DESDE LA
ÓPTICA DE
EXPERTOS
UNIVERSITARIOS**

COORDINACIÓN

**Sebastià Serra i
Busquets**

♦
**Antoni Vives
Reus**

♦
**Rafel Puigserver
Pou (CEDOC-UIB)**

COORDINACIÓN

► TEMA

Tota la cultura explicada en català

El Temps de les Arts és un mitjà digital de difusió de la cultura catalana en els àmbits de les arts visuals, el patrimoni, l'arquitectura, les arts escèniques i la música i que fa un seguiment diari dels esdeveniments culturals i artístics més rellevants a Catalunya, País Valencià i Balears.

La revista digital 'El Temps de les Arts'

♦ **Damià Pons Pons ***

L'any 1984 va néixer a la ciutat de València el setmanari *El Temps*, una iniciativa d'Eliseu Climent, editor i promotor cultural de llarg recorregut i d'eficàcia ben demostrada. A hores d'ara, amb més de 1.900 números publicats, ja és la quarta revista en llengua catalana de vida més llarga. Amb la particularitat important, a més, que des

del primer dia ha abastat informativament i en termes proporcionalment igualitaris la totalitat dels Països Catalans.

Després de trenta-sis anys, *El Temps* va tenir descendència: el 2018 va sortir *El Temps de les Arts*, una publicació on-line, d'accés gratuït, que publica articles, reportatges, entrevistes i ressenyes crítiques sobre les arts plàstiques, el teatre i el món del llibre, especialment d'aquell que té algun lligam amb les arts plàstiques i visuals. Diàriament, s'hi incorporen materials

nous, amb un ventall de col·laboradors amplíssim. Entre aquests, n'hi ha de mallorquins que hi publiquen amb continuïtat i abundància: Pere Antoni Pons, Andreu Gomila i Carles Cabrera. I, de manera més esporàdica, Jaume C. Pons Alorda i Àngel Terron. També hi podem trobar les sempre magnífiques fotografies de Jean Marie del Moral, a la sèrie Tallers i artistes (fins ara hi han sortit Ramon Canet, Andreu Maimó, Teresa Matas, Bel Fullana),

Carlos Jiménez.

A hores d'ara, l'accés a *El Temps de les Arts* és la manera més ràpida i més gratificant que tenim al nostre abast per a fer un seguiment, dia a dia, de la producció artística actual, tant la que es fa a les terres de llengua catalana com la que es manifesta en els centres més actius de l'àmbit internacional.

* *Professor de Filologia Catalana i Lingüística General (UIB)*

► TEMA

Els museus, espais de confiança

Des del passat mes d'octubre, nou museus de Mallorca formen part del projecte 'Museus com a corredors segurs', una iniciativa que pretén prorrogar-se fins al mes de juny de 2021 i que té com a principal objectiu donar a conèixer els espais museístics entre els residents de les illes.

Museus com a corredors segurs

♦ **Mariàngels Castañer Bover ***

Una vegada més la cultura s'ha vist colpejada, i aquesta vegada a conseqüència d'una pandèmia. Des de l'inici de l'estat d'alarma, i amb les seves respectives mesures de tancament forçades, els centres museístics de totes les illes es verben en una situació complicada. Les xarxes socials, principalment Facebook, Twitter i Instagram, es con-

vertiren en les principals eines dels museus per seguir connectant amb el seu públic des de casa, però també va servir per connectar amb diferents institucions i crear una xarxa comunicativa entre grans professionals.

Aquesta interacció va conduir a la creació del projecte «Museus com a corredors segurs» una iniciativa impulsada per la directora del Museu d'Història de Manacor, Magdalena Salas, a la que sens dubte, s'hi afegiren més institucions com el Museu del Calçat i de

illenc a través de visites guiades gratuïtes amb grups reduïts i segurs.

La cultura en general, i els museus en particular, han demostrat ser espais segurs, però han hagut de reinventar-se per seguir endavant i no perdre públic po-

tencial. Iniciatives com la presentada, han de servir per incentivar l'interès en el coneixement dels nostres béns patrimonials.

Tots els museus que hi formen part treballen constantment en xarxa, podeu seguir-los i sumar-vos-hi si encara no els coneixeu.

* *Llicenciada en Història de l'Art i Màster en Patrimoni Cultural: Investigació i Gestió (UIB)*

► TEMA

Història de les revoltes

El nou llibre de Guillem Morro Veny esdevé una eina divulgativa d'alt interès per conèixer amb detall els alçaments populars de 1391, 1450 i 1521. Precisament ara que estam a les portes de celebrar el centenari de les Germanies.

Les revoltes populars a Mallorca

♦ **Tomeu Canyelles Canyelles, ***

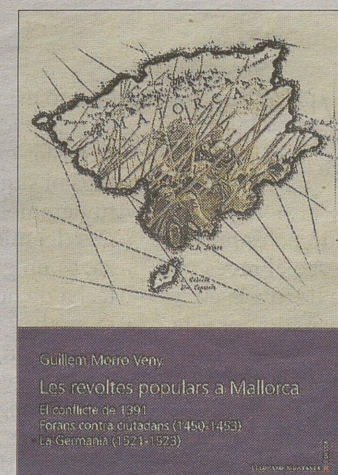

Nombrosos especialistes s'han dedicat a estudiar les Germanies des de diferents perspectives, abastant des de recerques de voluntat sintètica –*El levantamiento foráneo de Mallorca* (1948) d'Álvaro. Santamaría o *Els agermanats* (1985) de Josep Juan Vidal– a d'altres més dirigides a l'anàlisi en perspectiva municipal, com *Les Germanies i Sóller* (1976) de F. Pérez o *Pau Cases-*

noves i les Germanies a Inca (2001). No resultaria agosarat afirmar que aquest episodi històric ha estat investigat amb detall des de diferents òptiques i sensibilitats fins al punt de ser, juntament amb la Conquesta de Jaume I, un dels temes que han inspirat major nombre de recerques, investigacions o, fins i tot, homenatges.

Just a punt de commemorar els cinc segles de la Germania de Mallorca (1521-2021), es publica *Les revoltes populars a Mallorca* (Leonard Muntaner Editor, 2020), el nou llibre de Guillem Morro Veny (Porre-

res, 1947), autor d'obres com *Mallorca a mitjans del segle XV: el Sindicat i l'alçament forà* (1998), *L'alçament forà* (1998) o *Història de les distensions civils a la Mallorca baixmedieval* (1350-1550) (2011). Més que un estudi comparatiu al voltant de la revolta de 1391, l'alçament forà de 1450 i la germania de 1521 –tal com demandaria l'arxiver menorquí Josep Maria Quadrado des d'un volum primerenc com *Forenses y ciudadanos. Historia de las distenciones civiles en el Reino de Mallorca* (1847)– aquesta obra ofereix un tríptic centrat en tres episodis històrics que, tot i les seves diferències, presenten

nombrosos paral·lelismes. A més de la bona capacitat de síntesi i del mestratge explicatiu, la tasca de Morro no només desenvolupa els diferents contextos sociopolítics dels segles XIV, XV i XVI, sinó que explica la crisi de les institucions, les conjuntures financeres o aspectes socials concrets, i d'alt interès, com

la qüestió jueva. És, doncs, una bona forma de comprendre la gènesi, els esdeveniments i les conseqüències de tres episodis decisius de la nostra història.

* *Doctor en Història i Màster en comunicació (UIB)*